

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa W. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W. Oddziałowi w B.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 grudnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 października 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego

wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący przedstawili wątpliwości dotyczące „ustalenia wzajemnego związku przepisów prawa upadłościowego i przepisów kodeksu cywilnego i systemowego określenia czy przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24.10.1034 r. - Prawo upadłościowe są przepisami szczególnymi w stosunku do przepisów kodeksu cywilnego i postępowań egzekucyjnych unormowanych w k.p.c.” oraz postawił pytanie „czy w sprawie dopuszczalnym jest przyjęcie bez żadnych dowodów niewykazanych przez wierzyciela, że wobec powoda może zostać zastosowany art. 299 k.s.h.”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen prezentowanych problemów oraz na to, że przepisy dotyczące tej problematyki nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżący nie przedstawił żadnego orzecnictwa, z którego jego zdaniem wynikałyby jakiejkolwiek rozbieżności orzecznicze związane z przedstawioną w skardze problematyką. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn.

akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa. Argumentacja przedstawiona przez skarżącego sprowadza się do kwestionowania ustaleń faktycznych i oceny materiału dowodowego. Wypada przypomnieć, że - stosownie do art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów.

Odnosząc się do poniesionego w skardze zarzutu nieważności postępowania należy wskazać, że jest on nieuzasadniony. W ocenie skarżącego, nieważność miałyby przejawiać się tym, że „w wydaniu zaskarżonego orzeczenia brał udział sędzia, który powinien być wyłączony z mocy samej ustawy albowiem rozpoznawał sprawę w instancji niższej”. Uzasadniając powyższe skarżący wskazał, że w wydaniu wyroku z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie o sygn. akt I C (...) brała

udział sędzieja G. W., która brała również udział w wydaniu wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną, co - zdaniem skarżącego - powoduje, że sędzia jest wyłączony z mocy ustawy, ponieważ rozpoznawał sprawę w niższej instancji.

Okoliczności, na które powołał się skarżący, nie dają podstaw do uznania, że faktycznie doszło do nieważności postępowania w niniejszej sprawie. Należy przypomnieć, że art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c., przewiduje, że sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jak też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował, jako prokurator. Instytucja wyłączenia sędziego z mocy ustawy od orzekania z przyczyn wskazanych w art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c. ma na celu zapobieżenie sytuacji, w której sędzia miałby kontrolować swoje własne rozstrzygnięcia wydane w instancji niższej bądź też przedmiotem jego osądu miałyby być ważność aktu prawnego działanego z jego udziałem (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., V CSK 189/13, nie publ.). W uzasadnieniu uchwały z dnia 18 marca 2005 r., III CZP 97/04 (OSNC 2006, nr 2, poz. 24) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, zgodnie z którym przez wzięcie przez sędziego udziału w wydaniu zaskarżonego orzeczenia (art. 48 § 1 pkt 5 k.p.c.) rozumie się uczestniczenie sędziego w składzie sądu, który wydał to orzeczenie. Natomiast orzeczenie, na które powołuje się skarżący nie zostało wydane w postępowaniu w niższej instancji wobec wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną. Zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 października 2017 r. został wydany na skutek rozpoznania apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 12 grudnia 2016 r. wydanego w sprawie o sygn. akt I C (...). Tymczasem skarżący powołuje się na skład Sądu biorący udział w wydaniu wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie o sygn. akt I C (...). W konsekwencji zarzut nieważności postępowania jest bezzasadny.

Wobec powyższego nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

